

Юнус

Юнус пәйгәмбарниң Пәрвәрдигар бәргән вәзипидин қечиши

¹ Пәрвәрдигарниң сөзи Амиттайниң оғли Юнусқа йетип келип мундақ дейилди: — ² «Орнуңдин тур, дәрһал Нинәвә дегән эшу бүйүк шәһәргә берип, авазиңни көтирип у йәрдикиләрни агаһландурғин; чүнки уларниң рәзилликлири Мениң көзүмгә қадилип туриду». ■

³ Бирақ Юнус орнидин туруп Пәрвәрдигарниң йүзидин өзини қачуруш үчүн Таршиш дегән жутқа кәтмәкчи болди. Шуңа у Йоппа шәһиригә берип, Таршишқа баридиған кемә тепип, кирасини төләп униңға чүшти вә кемичиләр билән бирликтә Таршишқа берип, Пәрвәрдигарниң йүзидин өзини қачурмақчи болди. □

⁴ Пәрвәрдигар болса зор бир боранни деңизға ташлиди; шуңа деңизда дәһшәтлик қара боран чиқип, кемә парчилинип кәткили тас қалди.

⁵ Кемичиләр болса бәк қорқуп кетип, һәр қайсиси өз илаһлириға хитап қилип дуа қилишти; улар кемини йениклисун дәп униңдики жүк-тақларни деңизға

■ **1:2** Яр. 10:11,12; Юн. 3:3 □ **1:3** «Таршиш» - қедимки заманларда «Таршиш» дәйдиған үч жут бар еди. Биринчиси, шималий Африқида (һазирқи Маракәш әтрапида); иккинчиси Испанийә, үчинчиси Әнглийә болуши мүмкин еди. Мошу йәрдә қайси Таршиш екәнлигини биз билмәймиз. Бирақ уларниң һәммиси Пәләстиндин интайин жирақ, Нинәвәгә баридиған йолниң әкси йөнилишидә болуп бир нәччә миң километр жирақлиқта еди. «Йоппа» - «Йоппа»ниң һазирқи исми «Хайфа» яки «Жаффа», Исраилийәниң әң муһим портидур.

ташливәтти. Бирақ Юнус болса, кеминиң асти қәвитигә чүшүвелип, шу йәрдә өлүктәк ухлаватқан еди.

⁶ Кемә башлиғи униң йениға келип униңға: «Әй, ухлаватқан киши, бу қандақ қилиғиниң? Орнуңдин тур, илаһиңни сеғинип нида қил! Ким билиду, илаһиңниң нәзири чүшүп бизни һалакәттин қутқузуп қаламду теһи?» — деди. ⁷ Улар бир-биригә: — Келиңлар, бу күлпәттиң кимниң вәҗидин бешимизға чүшкәнлигини бекитиш үчүн чәк ташлайли, — дейишти. Шундақ қилип улар чәк ташлашти; ахирда чәктә Юнус чиқип қалди.

⁸ Улар униңдин: — Қени, ейт, бешимизға чүшкән бу күлпәт кимниң сәвәвидин болуватиду? Сениң тирикчилиғиң немә? Нәдин кәлдиң? Қайси әл, қайси милләттин сән? — дәп сориди.

⁹ У уларға: — Мән болсам ибраний миллитидин, әршләрдики Худадин, йәни деңизни, йәр-зиминни яратқан Пәрвәрдигардин қорққучимән, деди.□

¹⁰ Бу сөз уларни интайин қорқутивәтти. Улар: «Сән зади немә иш қилған?» — дәп сориди чүнки улар униң Пәрвәрдигарниң йүзидин қачқанлигини билгән еди, чүнки улар буни униң өз ағзидин аңлиған еди.

¹¹ Улар униңдин: — Әнди биз сени қандақ қилсақ деңиз биз үчүн тиничлиниду? — дәп сориди; чүнки деңиз долқуни барғансери әвж елип кетивататти.

¹² У уларға: — Мени көтирип деңизға ташливетиңлар, шу чағда деңиз силәр үчүн тиничлиниду; чүнки билимәнки, бу зор боран мениң сәвәвимдин силәргә чүшти, — деди.

¹³ Бирақ бу адәмләр күчәп палақ уруп қирғаққа йетишкә тиришти; амма йетәлмиди, чүнки деңиз

□ **1:9** «Ибраний миллитидин» — йәни йәһудий миллитидин.

қеришқандәк техиму долқунлап кетивататти. ¹⁴ Улар Пәрвәрдигарға илтижа қилип пәряд көтирип: — Аһ Пәрвәрдигар, Сәндин өтүнимиз, бу адәмниң женини алғанлиғимизни биздин көрмигәйсән! Бигуна бир адәмниң қенини төкүшниң гунайини үстимизгә қоймиғайсән! Чүнки Сән Пәрвәрдигар Өзүңниң халиқиниңни қилдиң! — дәп нида қилди.

¹⁵ Шуниң билән улар Юнусни көтирип елип деңизға ташливәтти; деңиз долқунлиништин шуан тохтиди.

¹⁶ Шуниң билән бу адәмләр Пәрвәрдигардин қаттиқ қорқти; улар Пәрвәрдигарға атап қурбанлиқ қилип қәсәм ичишти.

2

¹ Бирақ Пәрвәрдигар Юнусни жутувелишқа йоған бир белиқни әвәткән еди. Юнус болса бу белиқниң қарнида үч кечә-күндүз турди. □ ■

Чоң белиқниң қарнида туруп дуа қилиш

² Юнус белиқниң қарнида туруп Пәрвәрдигарға мундақ дуа қилди: —

³ «Мән дәрд-әлимимдин Пәрвәрдигарға пәряд көтәрдүм,

У маңа ижабәт қилди.

Мән тәһтисараниң тәктидин пәряд қилдим,

□ **2:1 «Йоған бир белиқ»** - «юнус белиғи» бәлким бу иштин қоюлған намдур. Бирақ «юнус белиғи» (инсанларға амрақ болғини билән) адәмни жутқидәк чоңлуқта йоқ. ■ **2:1** Мат. 12:40; 16:4; Лука 11:30

Сән авазимға қулақ салдың. □ ■

4 Чүнки Сән мени деңиз тәктигә, деңиз қарниға ташливәттиң,
Кәлкүн еқинлири мени арисиға еливалди,
Сениң барлиқ долқунлириң һәм өркәшлириң
үстүмдин өтүп кәтти; ■

5 Вә мән: «Мән нәзириңдин ташливетилгәнмән;
Бирақ мән йәнила муқәддәс ибадәтханаңға қарап
үмүт билән тәлмүримән» — дедим. □

6 Сулар мени жутуп кәткидәк дәрижидә оривалди,
Деңиз тәкти мени қапсивалди;
Деңиз чөплири бешимға чирмишивалди.

7 Мән тағларниң тәглиригичә чүшүп кәттим;
Йәр-зимин тегидики тақақлар мени әбәдил-әбәткичә
қамап қойди;
Һалбуки, Сән жәнимни һаң ичидин чиқардың, и
Пәрвәрдигар Худайим.

8 Жәним ичимдә һалидин кәткәндә Пәрвәрдигарни
есимгә кәлтүрдүм,
Дуайим Саңа йетип,
Муқәддәс ибадәтханаңға кирип кәлди.

9 Бемәна әрзимәс бутларға чоқунғанлар өзигә несип
болған мөһриванлиқтин мөһрум болиду.

10 Бирақ мән болсам тәшәккүр садайим билән Саңа
қурбанлиқ қилимән;

□ **2:3 «Тәһтисара»** — (ибраний тилида «шеол») «йәр астидики сарай» (йәни, «тәкт сарайи»), өлгәнләрниң роһлири баридиган, қиямәт күнини күтидиган жәйни көрситиду. Юнус өзини өлүп, тәһтисараға чүшкәндәк һес қилиду. Йәнә бир мүмкинчилиги барки, у белиқ қарнида һәқиқәтән өлгән, андин Худа уни (белиқниң ағзидин чиққанда) тирилдүргән. ■ **2:3 Зәб. 119:1** ■ **2:4 Зәб. 41:8** □ **2:5 «Бирақ мән ... тәлмүримән»** — башка бир хил тәржимиси: «Мән қандақму муқәддәс ибадәтханаңға үмүт билән тәлмүрәп қараймән?».

Мән ичкән қәсәмлиримни Сениң алдинда ада қилимән.

Нижат-қутқузуш Пәрвәрдигардиндур!»■

¹¹ Пәрвәрдигар белиққа буйруди, белиқ Юнусни қуруқлуққа қәй қилди.

3

Нинәвә шәһиргә берип Худаниң хәвирини йәткүзүш

¹ Пәрвәрдигарниң сөзи иккинчи қетим Юнусқа йетип мундақ дейилди: —

² «Орнуңдин тур, Нинәвә дегән әшу бүйүк шәһәргә берип, Мән саңа тапшурған хәвәрни уларға жакала».

³ Юнус орнидин туруп Пәрвәрдигарниң сөзи бойичә Нинәвә шәһиригә барди. Нинәвә болса наһайити бүйүк бир шәһәр болуп, шәһәрниң өзила үч күнлүк йол еди.□

⁴ Юнус шәһәр ичигә кирип бир күн маңди, у: — Қириқ күндин кейин, Нинәвә шәһири вәйран қилиниду! — дәп жакалиди.

⁵ Нинәвәдикиләр Худаниң сөзигә ишәнди. Улар роза тутулсун дәп елан қилип, мәтивәрләрдин тартип әң кичигигичә уларниң һәммиси бөз кийим кийди.□ ■

⁶ Бу сөз падишаға йәткәндә, уму тәхтидин туруп, тонини ташлап бөз кийим кийип күллүккә кирип

■ **2:10** Зәб. 3:9; 49:14,23; 115:8; һош. 14:3; ибр. 13:15 □ **3:3**

«Үч күнлүк йол» — бәлким шәһәр вә униң әтрапидики жайлардин өтүш үчүн үч күн меңиш керәклигини көрситиду. Қедимки Нинәвә шәһириниң аһалиси икки миллион әтрапида еди. Бәзи алимлар «үч күнлүк йол» дегәнни шәһәрни айлинишқа үч күн кетиду дәп қарайду. □ **3:5** «бөз кийим кийиш»

— қедимки заманларда адәмниң қаттиқ товва қилишини билдүрәтти. ■ **3:5** Мат. 12:41; Лука 11:32

олтарди. □ 7 У йәнә әмри арқилиқ пүткүл Нинәвә шәһиригә мунуларни жакалиди: — «Падиша һәм ақсүнәкләрниң ярлиғи бойичә, Нинәвә шәһиридики һеч қандақ адәм, ат-улақ, кала, қой падилири һеч нәрсигә еғиз тәғмисун; һеч нәрсини йемисун, суму ичмисун. 8 һәр бир адәм вә һайван бөз кийсун, һәр бири Худаға қаттиқ пәрәд кәтәрсун; һәр бири яман йолдин янсун, һәр бири қолини зораванлиқтин үзсун; 9 ким билиду, буниң билән Худа қаттиқ ғәзивидин йенип бизни һалак қилмасмекин?». ■

10 Шуниң билән Худа уларниң әмәллирини, йәни яман йоллардин янғанлиғини көрүп, уларға қаратқан балайиқазани чүшүрүштин йенип, шу балияқазани чүшүрмиди.

4

Пәрвәрдиғар Юнус пәйғәмбәрғә бәргән тәрбийә-савақ

1 Амма бу иш Юнусни интайин нарази қилип, уни қаттиқ ғәзәпләндүрди. 2 У Пәрвәрдиғарға: — «Аһ, Пәрвәрдиғар, өз жутумдики чағда Сениң шундақ қилидиғанлиғиңни демигәнмидим? Шуңа мән әслидә Таршишқа қачмақчи болғанмән; чүнки мән билимәнки, Сән меһри-шәпқәтлик, рәһимдил, асан ғәзәпләнмәйдиған, чоңқур меһриванлиққа толған, кишиләрниң бешиға күлпәт чүшүрүштин янғучи

□ **3:6** «күллүк» — қедимки заманларда товва қилиш яки қаттиқ қайғуни билдүрүш үчүн адәмләр күл догисида олтиратти. Қедимки шәһәрләрниң сиртида адәттә чоң бир «күл догиси» болатти, Нинәвә шәһиридә мундақ күллүкләр көп болуши мүмкин еди. ■ **3:9** Йо. 2:14

Худадурсән. ■ ³ Энди Пәрвәрдигар, женимни мәндин елип кәт, өлүм мән үчүн яшаштин әвзәл» — деди.

⁴ Пәрвәрдигар униңдин: — Бундақ аччиқланғиниң тоғриму? — дәп сориди.

⁵ Андин кейин Юнус шәһәрдин чиқип, шәһәрниң шәрқий тәрипигә берип олтарди. У шу йәрдә өзигә бир чәллә ясап, шәһәрдә зади немә ишлар боларкин дәп униң сайисидә олтарди.

⁶ Пәрвәрдигар Худа Юнусни өз паракәндичилигидин қутқузуш үчүн, униң бешиға сайә чүшсун дәп униңға бир кичик дәрәқни өстүрүп тәйярлиди. Юнус кичик дәрәқтин интайин хурсән болди. ⁷ Бирақ иккинчи күни таң атқанда Худа бир қурутни тәйярлап әвәтти. Қурут бу кичик дәрәқни пилигигә зәрбә қилип уни қурутувәтти. ⁸ Күн қызарғанда, Худа интайин иссиқ бир шәриқ шамилини тәйярлиди; күн тәптини Юнусниң бешиға чүшүрди, уни һалидин кәткүзди. У өзигә өлүм тиләп: — Өлүм мән үчүн яшаштин әвзәл, — деди.

⁹ Бирақ Худа униңдин: — Сениң әшу кичик дәрәқ сәвәвидин шундақ аччиқлинишиң тоғриму? — дәп сориди.

У жавап берип: — һәә, һәтта өлгидәк аччиғим кәлгини тоғридур, — деди. □

¹⁰ Пәрвәрдигар униңға мундақ деди: — «Сән һеч әжриңни сиңдүрмигән һәм өзүң өстүрмигән бу кичик дәрәқкә ичиңни ағритиң; бирақ у бир кечидила өзи өсүп, бир кечидила қуруп

■ **4:2** Мис. 34:6; 3әб. 85:5; Йо. 2:13 □ **4:9** «Һәтта өлгидәк аччиғим кәлгини тоғридур» — башқа бир хил чүшәнчиси: «Бу дунядин кәткүчә аччиқлишим тоғридур». һеч болмиғанда бу ибарә Юнусниң аччиғиниң әң жуқури пәллигә йәткәнлиги, униң аччиғиниң буниңдинму артуқ болмайдиғанлиғини көрситиду.

кәтти; ¹¹ Энди Мениң оң қоли билән сол қолини пәриқ етәлмәйдиған йүз жигирмә миң адәм олтирақлашқан, шундақла нурғун мал-варанлириму болған Нинәвәдәк буңдақ бүйүк шәһәрдикиләргә ичимни ағритип рәһим қилишимға тоғра кәлмәмду?». □

□ **4:11** «Оң қоли билән сол қолини пәриқ етәлмәйдиған йүз жигирмә миң адәм» - кичик балиларни көрсәтсә керәк.

Муқеддес Калам (кирил йезиқ)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Cyrillic script

Copyright © 2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5